

Besluitvormingsdocument Vervolgonderzoek aandeelhouderschap Twence

Definitieve versie 28 september 2017

Voor Algemene vergadering van Aandeelhouders Twence Holding BV 14 december 2017

1. Aanleiding

In de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence op 14 juli 2016 is stilgestaan bij de wens van Münster om toe te treden als aandeelhouder bij Twence. De aandeelhouders hebben toen besloten om de mogelijkheden van een aandeelhouderschap van Münster op de langere termijn te onderzoeken en tegelijkertijd de eigen aandeelhoudersstrategie nog eens tegen het licht te houden. Ter ondersteuning van beide onderzoeken werd tevens een waardebeoordeling van de onderneming uitgevoerd.

In de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence op 20 april 2017 is vervolgens een besluit genomen over het 'Beslisdocument Aandeelhouderschap Stadt Münster / aandeelhoudersstrategie Twence'. De aandeelhoudersvergadering heeft met een grote meerderheid van stemmen besloten het aandeelhouderschap te continueren, Twence in te zetten als duurzaamheidsbevorderaar en het gewone aandeelhouderschap van Münster mogelijk te maken (scenario 3). Zie bijlage 1 voor een samenvattend overzicht van de stemmen van de besluitvorming in de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence Holding BV op 20 april 2017. Drie aandeelhouders (gemeente Almelo, gemeente Oldenzaal, Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen) hebben aangegeven het aandeelhouderschap te willen beëindigen. De gemeente Tubbergen heeft zich destijds nog niet uitgesproken over één van de voorliggende scenario's.

Op grond van deze besluitvorming werd besloten dat de volgende drie vraagstukken nader uitgewerkt zouden moeten worden:

1. Onderzoek mogelijkheden inzet Twence als duurzaamheidsbevorderaar
2. Vervolgonderzoek en onderhandelingen aandeelhouderschap Münster
3. Onderzoek uittredingsmogelijkheden en -voorwaarden individuele aandeelhouders

De adviezen met betrekking tot deze vraagstukken zijn in de periode mei tot en met september 2017 verder uitgewerkt en hebben geleid tot dit integrale besluitvormingsdocument waarin voorstellen opgenomen zijn waarover een besluit moet worden genomen in de algemene vergadering van aandeelhouders op 14 december 2017.

2. Opbouw van dit document

In hoofdstuk 3 is een toelichting opgenomen over de integrale aanpak van de vervolgonderzoeken en hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de communicatie met de aandeelhouders gedurende het onderzoek. De adviezen met betrekking tot de deelvraagstukken zijn uitgewerkt en de samenvattingen hiervan zijn te vinden in de hoofdstukken 5, 6, 7 en 8. Hoofdstuk 9 schetst de samenhang in de besluitvorming en geeft inzicht in de vervolgstappen na besluitvorming op 14 december 2017. In hoofdstuk 10 van dit document zijn de voorstellen opgenomen waarover een besluit moet worden genomen in de algemene vergadering van aandeelhouders op 14 december 2017.

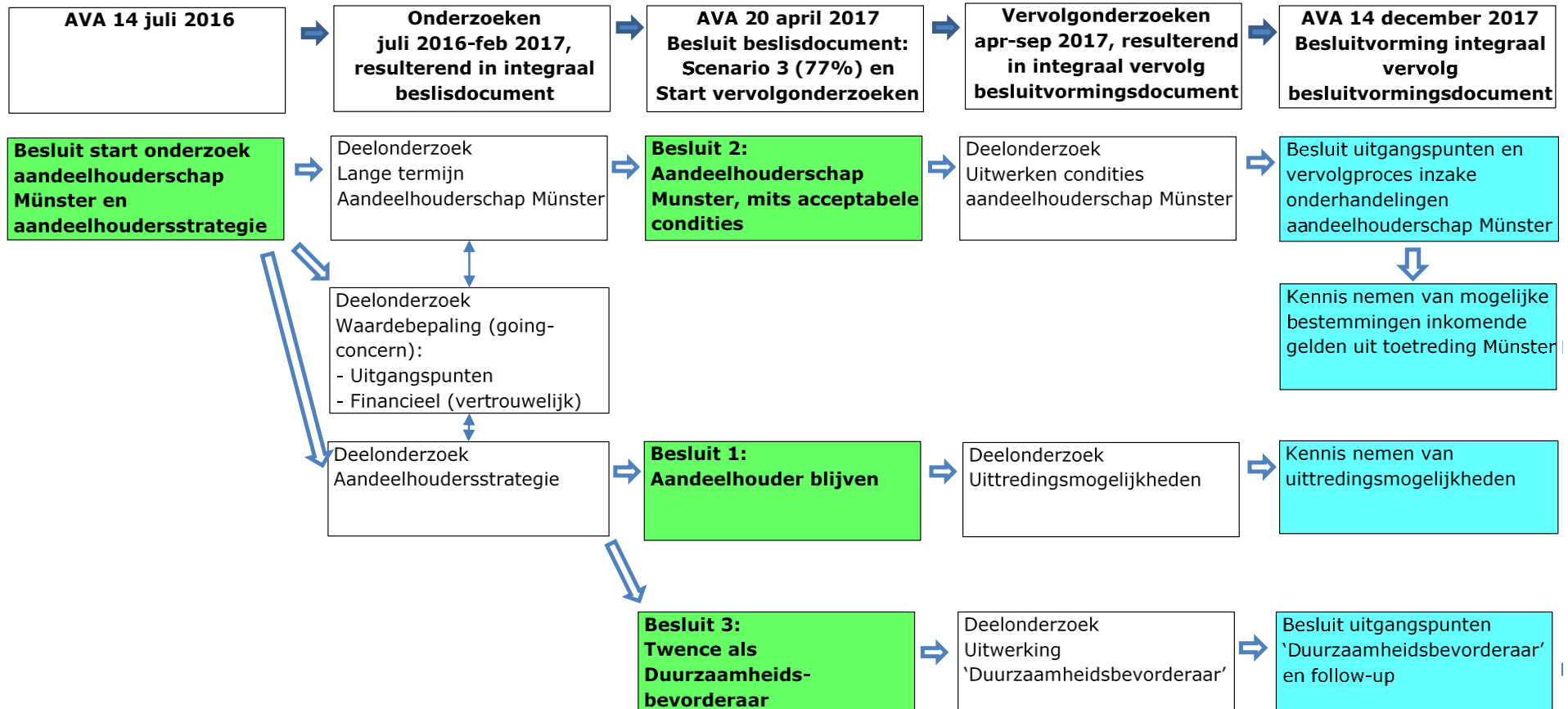
3. Aanpak

In het vervolgonderzoek zijn de volgende drie vraagstukken nader uitgewerkt:

1. Onderzoek mogelijkheden inzet Twence als duurzaamheidsbevorderaar
2. Vervolgonderzoek en onderhandelingen aandeelhouderschap Münster
3. Onderzoek uittredingsmogelijkheden en -voorwaarden individuele aandeelhouders

Voor de uitwerking van de drie vraagstukken zijn afzonderlijke bestuurlijke werkgroepen ingesteld. Gezien de onderlinge samenhang tussen deze drie deelonderzoeken heeft de uitwerking onder regie van een stuurgroep plaatsgevonden. De conclusies van de drie deelonderzoeken zijn opgenomen in dit integrale besluitvormingsdocument. Daarnaast is in dit document een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de besteding van de inkomende gelden door de toetreding van Münster.

Een samenvattend overzicht van de diverse deelonderzoeken en van de daarbij aansluitende ontwikkeling van de besluitvorming in de periode van de aandeelhoudersvergadering op 14 juli 2016 tot en met de aandeelhoudersvergadering op 14 december 2017, is in de figuur op de volgende pagina weergegeven.

4. Communicatie met aandeelhouders

De aandeelhouders zijn regelmatig door de stuurgroep geïnformeerd over de voortgang van het onderzoek. Op 25 september 2017 heeft de stuurgroep, tijdens een informele bijeenkomst voor aandeelhouders, een toelichting gegeven op de onderzoeksresultaten. Daarbij zijn eerste gevoelens van de aandeelhouders geïnventariseerd, waarna het document door de stuurgroep is afgerond. Het definitieve besluitvormingsdocument is begin oktober toegezonden aan alle individuele aandeelhouders, zodat deze in de gelegenheid zijn gesteld om het besluitvormingsdocument in de eigen organisatie te doorlopen, voorafgaand aan de besluitvorming in de aandeelhoudersvergadering op 14 december 2017.

5. Bevindingen werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar

Mede op basis van input vanuit de individuele aandeelhouders heeft de werkgroep een advies gevormd over de rol van Twence als Duurzaamheidsbevorderaar bij het ondersteunen van de aandeelhouders bij het realiseren van de gemeenschappelijke duurzaamheidsdoelstellingen. Daarbij zijn uitgangspunten gedefinieerd, is in kaart gebracht wat het lange termijn perspectief is, welke concrete initiatieven Twence op haalbaarheid zou kunnen onderzoeken en hoe de borging van Twence als Duurzaamheidsbevorderaar kan worden vormgegeven.

De werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar heeft de volgende constatering gedaan:

- De duurzaamheidsopgaven van de Twentse gemeenten zijn zeer ambitieus. Deze opgave kan alleen bereikt worden indien zowel lokale initiatieven als grootschalige initiatieven op Twents niveau worden uitgevoerd. Twence kan met zijn kennis en ervaring een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van deze opgaven vanwege zijn regionale schaal, organiserend vermogen, synergiemogelijkheden, de verbinding met relevante stakeholders en het vermogen uitvoering te geven aan grootschalige projecten.
- De activiteiten van Twence als Duurzaamheidsbevorderaar sluiten waar mogelijk aan bij regionaal en provinciaal beleid en ondersteunen het landelijk beleid. Hoe de concrete aansluiting bij regionale initiatieven zoals de Twentse Energie Strategie, Afvalloos Twente, Mineral Valley Twente en Agenda van Twente kan worden vormgegeven, zal nader bepaald worden.
- Er wordt aansluiting gezocht bij de circulaire economie, duurzame energie en de biobased economy.
- Er wordt gedacht aan grootschalige activiteiten, die in de basis op het grondgebied van de aandeelhouders plaatsvinden met een regionale impact, waar alle aandeelhouders van kunnen profiteren en waarvoor breed draagvlak is.
- Rollen die Twence kan invullen: producent van grondstoffen en duurzame energie middels het ontwikkelen en exploiteren van (nieuwe) grootschalige installaties, adviseur of projectbegeleider bij (onderzoek naar) regionale en lokale activiteiten, organiseren van centrale inkoop of aanbestedingen.
- Als financiële kaders gelden in beginsel de statuten van Twence Holding B.V. en de in het voorstel 'Rendementscriteria duurzame investeringen' beschreven kaders zoals vastgesteld in de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence Holding B.V. op 12 april 2012.
- Nieuwe initiatieven waarbij sprake is van grote investeringen zullen in brede zin door een vertegenwoordiging van de aandeelhouders worden beoordeeld, onder meer op basis van financiële aspecten, de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de aandeelhouders en maatschappelijke effecten (zoals werkgelegenheid).
- Op langere termijn kan gedacht worden aan ondersteuning van Mineral Valley Twente, de verdere opbouw van de structuur voor circulaire economie en biobased economy, de uitbouw van de levering van energie voor de realisatie van warmtenetwerken en energievragende industrie, en de opslag van energie.

- De noodzakelijk transitie is reeds gestart. Belangrijk is om op korte termijn nieuwe zichtbare projecten te starten. Twence kan oriënterende haalbaarheidsonderzoeken uitvoeren naar luerrecycling, de verwerking van verpakkingsafval, de grootschalige verwerking van asbest, grootschalig zon en de langere termijn mogelijkheden van geothermie. Deze projecten kunnen beschouwd worden als extra activiteiten naast het autonome ontwikkeltraject van Twence. De haalbaarheid van grootschalige nieuwe initiatieven kan onderzocht worden vanuit de afdeling Business Development van Twence, die over de kennis en kunde beschikt om deze haalbaarheidsstudies kosteneffectief en in de volle breedte uit te voeren.
- De toetreding van Münster kan bevorderend werken voor het realiseren van de duurzaamheidsdoelstellingen van de zittende aandeelhouders, bijvoorbeeld door het uitwisselen van kennis of het benutten van de faciliteiten die in Münster aanwezig zijn.

Het uitgebreide advies van de werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar is bijgevoegd als bijlage A.

6. Bevindingen werkgroep Uittredingsmogelijkheden

In opdracht van de Werkgroep Uittredingsmogelijkheden heeft adviesbureau Duff&Phelps, in samenwerking met Stek Advocaten, een analyse uitgevoerd over de mogelijkheden, condities en de consequenties van diverse uittredingsvarianten. Naast het beoordelen van de relevante juridische documenten heeft het adviesbureau ook de aandeelhouders en het bestuur van Twence over dit onderwerp geïnterviewd. Dit heeft geleid tot een rapport waarin een aantal scenario's in kaart is gebracht. Daarbij is ook gekeken naar de juridische, financiële en economische aandachtspunten. Dit rapport van Duff&Phelps en Stek is als onderdeel van het advies van de werkgroep Uittredingsmogelijkheden bijgevoegd als bijlage B.

In onderstaande tabel is weergegeven welke scenario's onderzocht zijn en of deze haalbaar zijn.

	Scenario	Haalbaar?
1	Inkoop aandelen door Twence Holding BV	Ja
2	Rechtstreekse verkoop aan <i>bestaande</i> aandeelhouders via de aanbiedingsroute	Ja
3	Rechtstreekse verkoop aan <i>bestaande</i> aandeelhouders buiten de aanbiedingsroute om	Onwaarschijnlijk
4	Rechtstreekse verkoop aan een ander <i>publiekrechtelijk lichaam</i>	Ja
5	Rechtstreekse verkoop aan <i>commerciële partij</i> (al dan niet na doorlopen aanbiedingsroute)	Valt niet onder reikwijdte opdracht, aangezien dit scenario door de AvA van 20 april 2017 benoemd is als niet wenselijk.
6	Verkoop afdwingen door instellen uittredingsvordering	Niet wenselijk
7	Combinatie bovenstaande scenario's	Ja, uitgewerkt bij andere scenario's

Er zijn diverse scenario's die de mogelijkheid bieden om uit te treden voor de aandeelhouders die dat willen. Deze zijn juridisch goed uitvoerbaar maar vereisen in meer of mindere mate de medewerking van andere aandeelhouders en/of het bestuur van de onderneming. Voor Vuilverwerkingsbedrijf Noord Groningen behoeven alleen de statutaire bepalingen gevolgd te worden. Voor de andere aandeelhouders gelden ook de afspraken die in aandeelhoudersovereenkomsten zijn vastgelegd.

7. Bevindingen werkgroep Aandeelhouderschap Münster

Aansluitend op de eerder door de aandeelhoudersvergadering vastgestelde uitgangspunten zijn door de werkgroep een aantal aanvullende elementen onderzocht die bij de onderhandelingen met Münster betrokken moeten worden.

De werkgroep Aandeelhouderschap Münster heeft de volgende constatering gedaan:

- De verwachting is dat de recente ontwikkelingen in Münster tot een vertraging leiden in de toetreding van Münster bij Twence. Naar aanleiding van het recente ambtelijk overleg in Münster moet worden nagegaan of het bestuurlijk standpunt aan Duitse zijde, de voorkeur voor het aandeelhouderschap van Münster bij Twence, ongewijzigd is gebleven. Als dit het geval is, kan op basis daarvan mogelijk alsnog versneld uitvoering worden gegeven aan het gewenste aandeelhouderschap.
- De uiteindelijke prijs die Münster bereid is te betalen hangt af van een aantal elementen, zoals het verwerkingstarief van brandbaar afval voor aandeelhouders en de bijdrage van Twence aan de duurzaamheidsdoelstellingen van Münster.
- Het volume afvalstoffen dat Münster aanlevert, is richtinggevend voor de hoeveelheid aandelen die Münster verwerft. Het uiteindelijke percentage aandelen dat Münster verwerft kan beïnvloed worden door de overeen te komen waarde van de aandelen.
- In eerste instantie leiden de directie en Raad van Commissarissen van Twence de onderhandelingen. Voorafgaande aan de finale onderhandelingsronde vindt een consultatie plaats bij de aandeelhouders.
- De toetreding van Münster bevordert de benutting van de afvalenergiecentrales van Twence, stimuleert de Euregionale samenwerking en kan de basis vormen voor de ontwikkeling van een duurzaam Euregionaal grondstoffen- en energiebedrijf.
- De toetreding van Münster heeft ook effecten op de zeggenschap, de hoogte van het dividend en de toerekening van milieuprestaties aan de zittende aandeelhouders. Deze effecten zijn mede afhankelijk van de keuze die de aandeelhouders maken voor wat betreft de bestemming van de inkomende gelden door de toetreding van Münster. De keuzemogelijkheden worden nader toegelicht in hoofdstuk 8.

Het uitgebreide advies van de werkgroep Aandeelhouderschap Münster is bijgevoegd als bijlage C.

8. Bestemming inkomende gelden door toetreding Münster

Indien Münster gewoon aandeelhouder wordt, ontvangt Twence Holding ter gelegenheid van de emissie van B-aandelen aan Münster een som aan liquiditeiten. De omvang daarvan is het resultaat van het onderhandelingsproces met Münster.

Nadat Münster de aandelen definitief verworven heeft, zal in goede afstemming met de aandeelhoudersvergadering besloten moeten worden welke bestemming zal worden gegeven aan de inkomende gelden die Münster voor de aankoop van de aandelen heeft betaald. Vanwege de samenhang met de andere onderzoeksvraagstukken is het van belang dat de aandeelhouders in een vroegtijdig stadium kennis nemen van en mogelijk alvast richting geven aan de mogelijke bestemming van deze middelen.

Mogelijke opties zijn:

1. Versterking van het eigen vermogen van Twence Holding BV
2. Uitkering in de vorm van dividend
3. De inkoop van een deel van de A-aandelen van alle zittende aandeelhouders of van de A-aandelen van de aandeelhouders die willen uittreden

De uitgebreide notitie m.b.t. bestemming inkomende gelden door toetreding Münster is bijgevoegd als bijlage D.

9. Conclusies en vervolgstappen

De onderzoeken van de drie deelwerkgroepen hebben geleid tot de gewenste inzichten m.b.t. de drie vraagstukken die naar aanleiding van de besluitvorming in de aandeelhoudersvergadering van 20 april 2017 waren geformuleerd:

1. Onderzoek mogelijkheden inzet Twence als duurzaamheidsbevorderaar
2. Vervolgonderzoek en onderhandelingen aandeelhouderschap Münster
3. Onderzoek uittredingsmogelijkheden en -voorwaarden individuele aandeelhouders

Met de afronding van de deeladviezen hebben de bestuurlijke werkgroepen hun werkzaamheden afgerond. Op basis daarvan zijn in hoofdstuk 10 een aantal voorstellen uitgewerkt, ter besluitvorming in de aandeelhoudersvergadering van 14 december 2017. Deze besluiten vormen tevens het vertrekpunt voor vervolgstappen na deze aandeelhoudersvergadering.

De uit het onderzoek van de Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar voortgekomen initiatieven zullen door Twence op haalbaarheid worden onderzocht en worden in de Klankbordgroep Majeure investeringen besproken. De opgestelde kaders en uitgangspunten worden geïntegreerd in het proces voor actualisatie van het Strategisch beleidsplan Twence 2020-2023. De concrete aansluiting bij de Twentse Energie Strategie, Afvalloos Twente, Mineral Valley en de Agenda van Twente zal nog verder worden vormgegeven.

De mogelijkheden voor uittreding zijn, onder regie van de Werkgroep Uittredingsmogelijkheden, in kaart gebracht en geven inzicht in de scenario's en randvoorwaarden die daarbij van toepassing zijn. Aandeelhouders die wensen uit te treden, kunnen op basis hiervan mogelijk vervolgstapen in gang zetten.

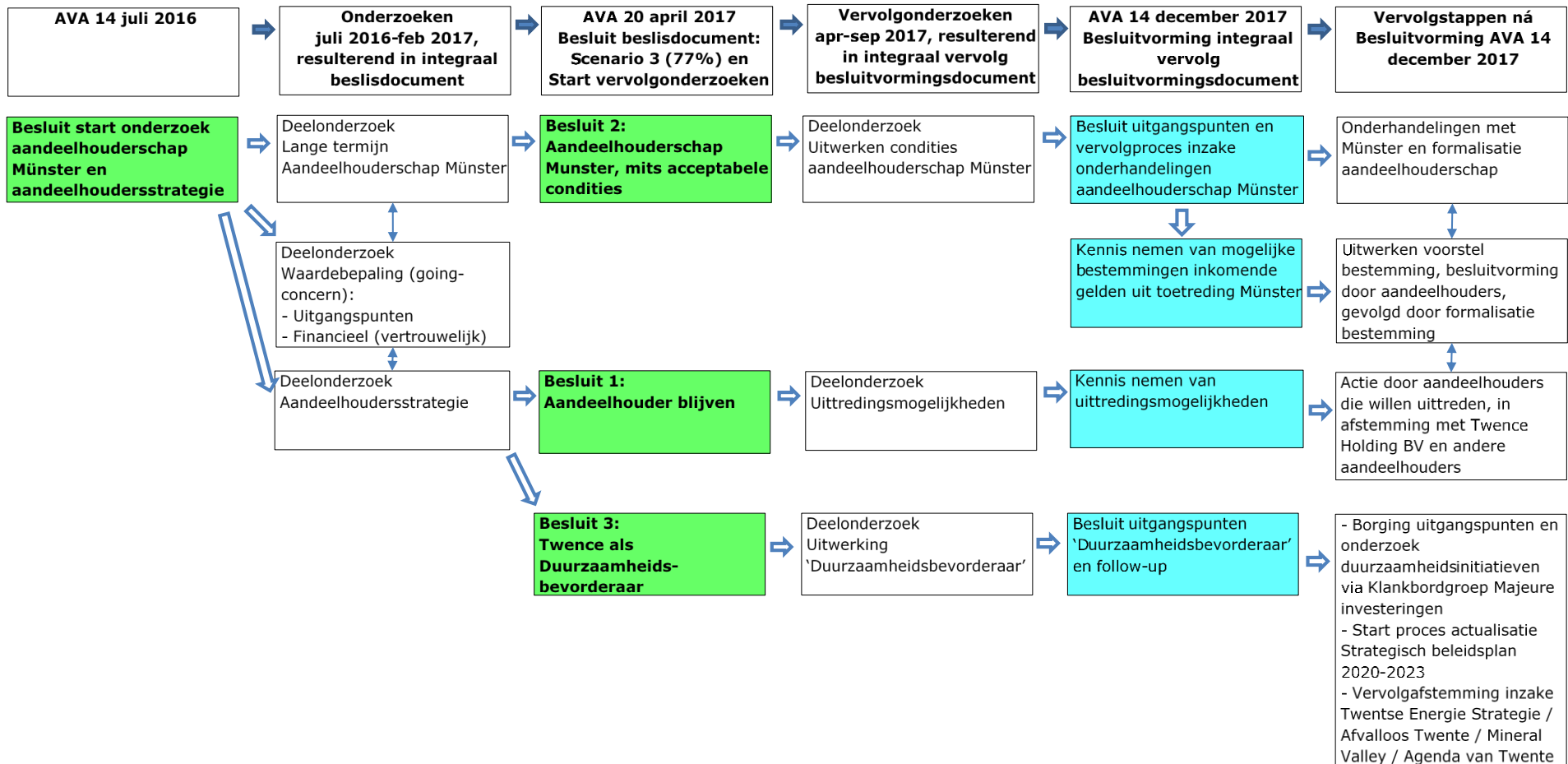
Door de Werkgroep Aandeelhouderschap Stadt Münster zijn aanvullende uitgangspunten uitgewerkt als vertrekpunt voor de onderhandelingen met Münster. Helaas is gebleken dat de besluitvorming in Münster rondom het aandeelhouderschap bij Twence vertraging heeft opgelopen.

De stuurgroep heeft geconstateerd dat deze vertraging over het gewone aandeelhouderschap van Münster bij Twence effect heeft op de samenhang tussen de deelonderzoeken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de mogelijke relatie tussen de bestemming van de inkomende gelden uit de toetreding van Münster en de mogelijkheden tot uittreding. In dit verband zal op aandeelhoudersniveau nader besproken moeten worden in hoeverre de bereidheid bestaat om de financiële middelen die door de toetreding van Münster ontvangen worden in te zetten om aandelen van aandeelhouders die wensen uit te treden door de onderneming in te laten kopen.

Mede vanwege de vertraging in de toetreding van Münster als aandeelhouder bij Twence concludeert de stuurgroep dat de inkoop van aandelen van zittende aandeelhouders op dit moment niet wenselijk is. De inkoop van aandelen door de onderneming heeft immers een negatief effect op de slagkracht, investeringsmogelijkheden en de continuïteit van de onderneming. Een nadere onderbouwing hiervan is toegevoegd als bijlage 4 (wordt nagezonden).

Indien de toetreding van Münster alsnog geëffectueerd wordt en financiële middelen beschikbaar komen, kunnen de aandeelhouders de diverse scenario's voor de bestemming van de financiële middelen met elkaar beoordelen en hieraan verder richting geven. Dit neemt niet weg dat aandeelhouders die willen uittreden, het initiatief kunnen nemen om via een individueel scenario het uittredingsproces in gang te zetten conform het stappenplan in het adviesrapport van Duff&Phelps.

In het schema op de volgende pagina is het overzicht uit hoofdstuk 3 van dit document aangevuld met een kolom met vervolgstappen die na besluitvorming in de aandeelhoudersvergadering van 14 december 2017 zullen worden opgepakt

10. Voorstel

- 1. N.a.v. het onderzoek 'Duurzaamheidsbevorderaar' wordt voorgesteld:**
 - a. In te stemmen met de uitvoering van haalbaarheidsonderzoeken door Twence naar de volgende concrete initiatieven: geothermie, luierverwerking, verwerking van verpakkingsafval, grootschalige asbestverwerking en grootschalig zon samen met en op het grondgebied van de aandeelhouders.
 - b. In te stemmen met de kaders en uitgangspunten voor Twence als duurzaamheidsbevorderaar, zoals verwoord in hoofdstuk 4 van het advies van de Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar en deze als vertrekpunt te laten gelden voor het Strategisch beleidsplan Twence 2020-2023.
 - c. In te stemmen met de follow-up van de in de werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar uitgewerkte resultaten zoals beschreven in hoofdstuk 9 van het advies van de Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar.
- 2. N.a.v. het onderzoek 'Uittredingsmogelijkheden' wordt voorgesteld:**
 - a. Kennis te nemen van de resultaten van de analyse van de mogelijke scenario's voor uittreding en de daarbij horende consequenties.
 - b. Partijen die willen uittreden te verzoeken om een individueel traject in te gaan, conform het stappenplan dat is opgenomen in het advies van Duff&Phelps.
 - c. Er mee in te stemmen dat scenario 1 'de inkoop van aandelen door de onderneming' op dit moment niet wenselijk is.
- 3. N.a.v. het onderzoek 'Aandeelhouderschap Stadt Münster' wordt voorgesteld:**
 - a. De directie van Twence opdracht te geven om het bestuurlijk standpunt in Münster, over het gewone aandeelhouderschap van Münster bij Twence Holding BV, te toetsen.
 - b. Met instemming kennis te nemen van de uitgangspunten, zoals verwoord in hoofdstuk 5 van het advies van de Werkgroep Aandeelhouderschap Münster, aanvullend op de reeds in de algemene vergadering van aandeelhouders van 20 april 2017 vastgestelde uitgangspunten, en deze als vertrekpunt te laten gelden voor de onderhandelingen met Münster:
 - Waarde van de aandelen: gebaseerd op de waardebepalingsmethodiek die eerder door de werkgroep Waardebepaling is vastgesteld.
 - Percentage aandelen: binnen een bandbreedte van tien tot achttien procent.
 - Looptijd van de aandeelhoudersovereenkomst en leveringsovereenkomst: voor onbepaalde tijd.
 - Volume van de door Münster aan te leveren afvalstoffen: exclusieve levering van al het brandbaar residu.
 - c. In te stemmen dat de directie en Raad van Commissarissen van Twence in eerste instantie de onderhandelingen met Münster leiden. Voorafgaande aan de finale onderhandelingsronde wordt een laatste beoordeling door de gezamenlijke aandeelhouders georganiseerd.
- 4. M.b.t. de bestemming voor inkomende gelden door toetreding Münster wordt voorgesteld:**
 - a. Kennis te nemen van de opties voor de bestemming van de inkomende gelden uit de toetreding van Münster als gewoon aandeelhouder bij Twence Holding B.V.
 - b. Indien de aandeelhouder dat wenst, aan te geven aan welke optie(s) voor de bestemming van de inkomende gelden zij bereid is medewerking te verlenen, en aan welke optie(s) zij niet bereid is medewerking te verlenen.
 - c. Zodra Münster de aandelen in Twence Holding B.V. heeft verworven, een nader voorstel uit te werken, waarover door de aandeelhoudersvergadering een besluit genomen kan worden.
- 5. Voorgesteld wordt om ermee in te stemmen dat de opdrachten van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep correct zijn afgerond en om de werkzaamheden van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep formeel te beëindigen.**

Bijlagen als onderdeel van dit besluitvormingsdocument

1. Samenvattend overzicht stemmen besluitvorming algemene vergadering van aandeelhouders Twence Holding BV op 20 april 2017
2. Samenstelling stuurgroep en werkgroepen Vervolgonderzoek aandeelhouderschap Twence
3. Overzicht van de antwoorden op de door de aandeelhouders in mei 2017 aangedragen vragen en aandachtspunten voor de stuurgroep
4. Onderbouwing advies stuurgroep met betrekking tot de inkoop van aandelen door Twence Holding B.V. (wordt nagezonden)

Bijlagen apart bij dit besluitvormingsdocument gevoegd

- A. Advies Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar
- B. Rapport Duff&Phelps en Stek Advocaten inzake uittredingsmogelijkheden
- C. Advies Werkgroep Aandeelhouderschap Stadt Münster
- D. Notitie bestemming inkomende gelden door toetreding Münster

Bijlage 1: Samenvattend overzicht van de stemmen van de besluitvorming in de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence Holding BV op 20 april 2017

% aandelen	Aandeelhouder	Standpunt	Behoud aandelen	Verkoop aandelen
11,18%	Almelo	5		11,18%
1,68%	Berkelland	3	1,68%	
3,28%	Borne	3	3,28%	
4,01%	Dinkelland	3	4,01%	
24,16%	Enschede	3	24,16%	
3,77%	Haaksbergen	3	3,77%	
5,51%	Hellendoorn	1	5,51%	
12,43%	Hengelo	3	12,43%	
5,45%	Hof van Twente	3	5,45%	
3,48%	Losser	3	3,48%	
4,92%	Oldenzaal	5		4,92%
4,35%	Rijssen-Holten	3	4,35%	
3,25%	Tubbergen		n.t.b.	n.t.b.
5,17%	Twenterand	1	5,17%	
3,61%	Wierden	3	3,61%	
0,10%	Regio Twente	3	0,10%	
3,65%	Vuilverwerkings- bedrijf Noord- Groningen	5		3,65%
100%			77,00%	19,75%

Scenario's

1. Status Quo met Stadt Münster
2. Status Quo zonder Stadt Münster
3. Duurzaamheidsbevorderaar met Stadt Münster
4. Duurzaamheidsbevorderaar zonder Stadt Münster
5. Aandeelhouderschap beëindigen

**Bijlage 2: Samenstelling stuurgroep en werkgroepen Vervolgonderzoek
aandeelhoudersvraagstukken Twence**

Deelnemer	Gemeente	Stuurgroep	Werkgroep Münster	Werkgroep duurzaamheids- bevorderaar	Werkgroep uittredings- mogelijkheden
Dhr. Eerenberg	Enschede	Voorzitter			
Dhr. Beintema	Hellendoorn	X	Voorzitter		
Dhr. Wildschut	Losser	X	X		
Dhr. Scholten	Hof van Twente	X		Voorzitter	
Dhr. Lansink Rotgerink	Wierden	X		X	
Dhr. Beens	Rijssen-Holten	X			Voorzitter
Mevr. Haverkamp	Tubbergen	X			X
Dhr. Vleerbos	Tubbergen			X	
Dhr. Langius	Almelo				X
Dhr. Spaansen	VVNG				X
Dhr. Welten	Regio Twente				X
Mevr. Prent	Haaksbergen			X	
Mevr. Renkema	Oldenzaal			X	
Mevr. Vloothuis	Oldenzaal				X
Dhr. Lageweg	Oldenzaal				X
Dhr. Lindenberg/ dhr. Ten Broeke	Almelo				X
Dhr. Fikken	Hengelo			X	
Dhr. Doesburg	RvC Twence	X			
Dhr. Kapteijn	Twence	X	X		
Dhr. te Riet	Twence	X			
Mevr. Mattheeuws	Twence			X	
Dhr. Horsthuis	Twence				Secretaris
Mevr. Oomen	Twence		X		X
Dhr. Siebelt	Twence	Secretaris	Secretaris	Secretaris	

Bijlage 3. Overzicht van door aandeelhouders aangedragen suggesties en vragen

Aandachtspunt	Aangedragen door	Reactie
Nader regionaal willen afstemmen in geval van sterk uiteenlopende uitkomsten	Almelo, Borne, Twenterand	Constateren op 25 sept. of hier sprake van is.
Het wenselijk vinden om te laten onderzoeken in hoeverre de overwaarde van het bedrijf kan terugvloeien, in de vorm van dividend, naar de aandeelhoudende gemeenten	Oldenzaal	Geen onderdeel van de onderzoeksopdrachten.
Graag een extra (super) dividenduitkering voor de aandeelhouders willen, ten laste van het eigen vermogen, ter financiering van de gemeentelijke duurzaamheidsagenda	Twenterand	
Het wenselijk vinden een zesde scenario toe te voegen en te onderzoeken, te weten het splitsen van het bedrijf in een onderdeel afvalverwerker en een onderdeel duurzaamheid(sbevorderaar).	Tubbergen	Op basis van een toelichting op de bedrijfsactiviteiten van Twence heeft het College van de gemeente Tubbergen geconstateerd dat een splitsing van de activiteiten van Twence in afvalgerelateerde en duurzaamheidsgerelateerde activiteiten uitermate lastig te realiseren is
Heroverwegen haalbaarheidsstudie nasortering verpakkingafval & nascheiding restafval.	Wierden	Zie advies Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar, waarin verpakkingafval als concreet initiatief wordt benoemd en nascheiding gelieerd is aan Münster.
De (raad van de) gemeente Tubbergen hecht aan marktconforme tarieven voor afvalverwerking. Kan er een overzicht worden verstrekt van de tarieven die de verschillende afvalverwerkers hanteren.	Tubbergen	Resultaat WG tarieven- en dividendbeleid is vastgesteld in de AvA in december 2016.
<p><u>Algemeen</u></p> <p>a. Bewaking onderlinge samenhang tussen de drie vraagstukken is van groot belang. De raad van Hengelo verwacht dat een totaalvoorstel vanuit de stuurgroep aan de aandeelhouders wordt voorgelegd ter besluitvorming.</p> <p>b. Werkgroepen moeten worden gedragen door aandeelhouders die aandelen wensen te behouden.</p> <p>c. Bij werkgroep duurzaamheidsbevorderaar de term 'ondersteuningsmogelijkheden' schrappen en vervangen door 'mogelijkheden'. Ondersteuning klinkt onvoldoende ambitieus.</p>	Hengelo	<p>a. Is gebeurd.</p> <p>b. Hier is rekening mee gehouden. De samenstelling is aan alle aandeelhouders gedeeld.</p> <p>c. Dit is in het plan van aanpak van de werkgroep aangepast.</p>

<p>Algemeen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenten Hellendoorn en Twenterand hebben eerder voor het status-quo-model gekozen. Hiertoe is niet door de AVA van juli 2017 besloten. Wat willen deze gemeenten in de nieuwe situatie: meegaan in het scenario als duurzaamheidsontwikkelaar of verkoop? 2. Een nauwkeurige uitlijning van het proces tot eind december is wenselijk. 3. Duidelijk moet zijn wie (aandeelhouders, Twence, externe onderzoeker, stuurgroep) welke rol heeft in het komende onderzoek. 4. Wat is de bereidheid van de blijvende aandeelhouders om aandelen van uittreeders over te nemen? 5. In welke volgorde nemen we de besluiten, zodat uittreding en toetreding mogelijk blijven (ook op dit vlak een houdgreep voorkomen)? 6. In hoeverre kan de AvA in combinatie van de uitkomsten van werkgroepen besluiten anders te handelen ingeval van vervreemding dan statutair bepaald? 7. De gemeente Münster zal een waardebeoordeling laten uitvoeren. Conform de situatie in 2009 lijkt het ons zinvol dat ook de verkopende partijen / Twence een second-opinion op de waarde van de onderneming laten uitvoeren. 8. Welke externe, onafhankelijke, ondersteuning past in deze fase, gelet op de onderzoeksvragen, het best? 9. Benoem op stuurgroepniveau uitgangspunten voor het komende proces, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • Indien een minderheid van de aandeelhouders afscheid wil nemen van het aandeelhouderschap dan dient dit (statutair) mogelijk te worden gemaakt, zodat voorkomen wordt dat aandeelhouders elkaar langdurig in een houdgreep houden. • De stuurgroep zou bereid moeten zijn de belangen van de werkgroepen in combinatie te wegen met doel dat Münster kan toetreden, Twence zich als duurzaamheidsbevorderaar kan inzetten en een minderheid van de aandeelhouders kan uittreden onder reële condities. Dit vraagt op voorhand om een politiek/bestuurlijke inspanning van de onderneming en aandeelhouders in het belang van alle partijen. • Optie verkoop aan een derde partij privaat en publiek open houden. 10. Onderzoek de mogelijkheid om scenario 6 met verkoop afvalverwerking en behoud duurzaamheidsbevorderaar te realiseren (specifieke vraag gemeente Tubbergen). 	<p>Almelo, Oldenzaal, Tubbergen, VVNG</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dat zullen de aandeelhouders op basis van de resultaten van het vervolgonderzoek zelf moeten bepalen. 2. Dat is in het plan van aanpak van de stuurgroep vastgelegd. 3. Dat is in het plan van aanpak van de stuurgroep vastgelegd. 4. Dat zullen de aandeelhouders o.b.v. de resultaten van het vervolgonderzoek zelf moeten bepalen 5. Werkgroep Uittredingsmogelijkheden. 6. Zie advies van de Werkgroep Uittredingsmogelijkheden. 7. Zie advies van de werkgroep Aandeelhouderschap Münster: de waardebeoordeling zoals deze in fase 1 van het onderzoek aandeelhouderschap Münster/aandeelhoudersstrategie is uitgevoerd, is leidend. 8. Dat is per werkgroep bepaald en voorgelegd ter besluitvorming in de stuurgroep. 9. Uitgangspunten die relevant zijn voor het vervolgonderzoek zijn door de stuurgroep benoemd in het plan van aanpak. De hier genoemde aandachtspunten zijn meegenomen in de werkgroep Uittredingsmogelijkheden. 10. Besproken in de stuurgroep.
--	---	--

Bijlage 4: Onderbouwing advies stuurgroep met betrekking tot de inkoop van aandelen door Twence Holding B.V.

Deze bijlage wordt nagezonden.